

Reserapport nr 5

Tredje brevet till Farmor

Kära Farmor,

Nu vill jag berätta för dig om muren. När man lever på Västbanken hotar muren att flytta in i huvudet. Det blir som ett fängelse både för dina tankar och för din livskänsla.

Kanske är det därför alla här är så otroligt vänliga: Welcome, welcome! Överallt. De kan inte tänka sig att någon frivilligt vill stanna på den här sidan av muren. Man går inte i fängelse frivilligt. På den andra sidan är den kamouflerad, ibland som en gräsvall, ibland som ett konstnärligt utformat bullerplank. Man har svårt att tänka sig att det är samma mur som från den palestinska sidan ser ut som en sex till åtta meter hög fängelsemur.

Hur ser fängelset ut? I väster avskiljer den palestinierna från havet som de bara kan se skimra från något av bergen runt Jayyous men aldrig får besöka. I öster ligger Jordandalen som är avspärrad som militärt område. Muren har dramatiskt förändrat böndernas liv i Jayyous. Jag kan inte låta bli att tänka på vår vän Noor, student och tjugotre år gammal, som berättat att han inte fått besöka Jerusalem sedan han var tolv år. Eller Adla, kvinnokommitténs ordförande i Jayyous, som berättade att hon före muren tagit med sina kvinnor på picknick till Israel för att se på havet, bada och träffa israeliska kvinnoorganisationer.

Slut med det! För invånarna i Jayyous, som är en by som lever av jordbruk, innebär muren en daglig förödmjukelse och påminnelse om ockupationen. Här har 8600 dunam (en dunam= 1000m²) odlad mark hamnat på andra sidan muren, 750 dunam har de fått behålla på byns egen sida av muren. För de som fått ett så kallat grönt tillstånd innebär den ett dagligt köande vid jordbruksgrinden för att komma över till ägorna och ta hand om sina odlingar. Många av bönderna i Jayyous får överhuvudtaget inget tillstånd att passera muren eller får tillstånd bara under olivskörden. Arbetslösheten i byn är runt 65 procent. Det betyder fattigdom.

Israel började bygga muren 2002, av säkerhetsskäl efter en våg av terrorattacker, och byggandet pågår fortfarande. Den är tänkt att bli 760 kilometer, vilket är dubbelt så lång som stilleståndslinjen från 1949 mellan Israel och Västbanken, den så kallade Gröna linjen. Muren av betong är 400 kilometer lång, den är på vissa ställen åtta meter hög. Som en jämförelse: Berlinmuren var fyra meter hög. 1)

Muren kan också vara andra typer av barriärer, breda diken, stängsel, taggtråd, elektroniska staket och militärvägar. Elektroniska sensorer ser till att den pojke som kastar sten på muren omedelbart blir straffad. Soldaterna vet genast varifrån stenen kommer och besöker byn på natten.

När muren är färdig kommer den att omfatta 46 procent av Västbanken. Omkring 385 000 bosättare i 80 bosättningar ligger mellan muren och den Gröna linjen. 98 procent av bosättningarna kommer

att inkluderas i de områden som de facto ligger väster om muren.

Omkring 60 500 palestinier bor mellan muren och den Gröna linjen, ett område som av Israel betraktas som ett ingenmansland, stängt område eller sömzon. Dessa måste ha tillstånd för att bo i sina byar och kan endast lämna dem genom en övervakad grind. Härtill kommer de 250 000 palestinier som bor i östra Jerusalem.

Den 9 juli 2004 gjorde Internationella Domstolen (ICJ) ett rådgivande yttrande över muren: Den slår fast att Israel har rätt att skydda sina medborgare längs de gränser som är internationellt erkända. Men murens dragningar i det ockuperade palestinska området är illegala eftersom den byggs inne på Västbanken, östra Jerusalem inkluderat, och inte på den så kallade Gröna linjen. Israel är skyldig att riva den och ersätta de skador den orsakat.²⁾

Här har jag tagit med några bilder som visar hur muren kan se ut när den är som värst.

- 1) Den ena är från Qalqilyaterminalen som vi övervakar klockan fyra på morgonen två gånger i veckan. Här köar omkring fyra tusen palestinska män för att söka dagarbete inne i Israel. I timmar väntar de i täta led i mörkret i den tidiga timmen medan vakter från övervakningstornet skriker åt dem på hebreiska som de flesta inte förstår. Terminalen ser ut som en korsning av fängelse och flygterminal.

Betlehems Checkpoint 300 är ett ännu mer skrämmande exempel. Här köar palestinierna i en burliknande passage där de står så trångt att några måste fly upp på taket för att inte klämmas ihjäl. Passagen kan här ta upp till en timme eller mer. Tänk dig, att varje morgon och kväll förödmjukas på detta sätt! Några förvägras att komma igenom. Det kan handla om att deras elektroniska handavtryck inte stämmer med vad som finns registrerat i datorerna, ofta beroende på att de ju är hantverkare eller kroppsarbetare vars handflator kan ha slitits ner av arbetet.

Eller tänk dig det här huset mitt inne i stan, där Claire Anastas plötsligt finner att denna åtta meter höga mur omger hennes affär. Affären är nu praktiskt taget död. Inga kunder hittar längre hit.

Ja, kära farmor, det här är vad jag har att berätta om muren. Sorgligt är det med murar mellan människor. Berlinmuren revs, den mellan Israel och Palestina byggs och skapar lika många offer. Och kanske är det värsta att den också flyttar in i människors hjärtan.

Kram från

Maria

---

1) <http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=1162>

2) <http://www.palestinemonitor.org/spip/spip.php?article4>

DISCLAIMER!

Jag befinner mig i Israel och Palestina som ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd, genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI). De synpunkter/reflektioner som uttrycks ovan är personliga och delas inte nödvändigtvis av mina uppdragsgivare.

Du är välkommen att publicera hela eller delar av denna artikel eller sprida den vidare men kontakta för säkerhets skull mig, (maria_bergom_larsson@hotmail.com), och/eller någon av de ansvariga på Sveriges Kristna Råd; Joanna Lilja (joanna.lilja@skr.org) eller Johanna Wassholm (johanna.wassholm@skr.org).

Ja, kära farmor, det här är vad jag har att berätta om muren. Sorgligt är det med murar mellan människor. Berlinmuren revs, den mellan Israel och Palestina byggs och skapar lika många offer. Och kanske är det värsta att den också tar plats i människors hjärtan.

Kram från Maria

<http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=1162>

<http://www.palestinemonitor.org/spip/spip.php?article4>

DISCLAIMER!

Jag befinner mig i Israel och Palestina som ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd, genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI). De synpunkter/reflektioner som uttrycks ovan är personliga och delas inte nödvändigtvis av mina uppdragsgivare.

Du är välkommen att publicera hela eller delar av denna artikel eller sprida den vidare men kontakta för säkerhets skull mig, (maria_bergom_larsson@hotmail.com), och/eller någon av de ansvariga på Sveriges Kristna Råd; Joanna Lilja (joanna.lilja@skr.org) eller Johanna Wassholm (johanna.wassholm@skr.org).